

U bent hier: [AfvalOnline](#) » [Archief](#) » [Nieuwsberichten](#):

[in](#) [SHARE](#)

Categorie: [Producten](#) | Gepubliceerd: 14 november 2017

## Afvaladvocaat: 'Schoon Belonen geen alternatief statiegeld'

*Afvaladvocaat Rogier Hörchner is een groot voorstander van een uitbreiding van statiegeld naar flesjes en blikjes in de strijd tegen zwerfvuil. Een kleine 160 wob-verzoeken over de pilot schoon belonen, deden hem niet van gedachten veranderen.*

Afvaladvocaat Rogier Hörchner werd de afgelopen tijd bedolven onder de papieren en antwoorden als reactie op de ongeveer 160 verzoeken met beroep op de Wet openbaarheid bestuur die hij verzond naar gemeenten en Rijkswaterstaat, met als doel te achterhalen hoe effectief de pilot 'Schoon belonen' precies is. Overigens zaten er ook reacties van gemeenten tussen die elke vorm van schrijven over het onderwerp kennelijk hebben vermeden. Ze hadden, zo luidt het rapport van de advocaat, "zelfs geen enkele e-mail omtrent dit onderwerp" om de advocaat toe te sturen.

### Data en vragenlijsten

Aanvullend stuurde Hörchner een aantal gerichte vragen uit naar de betrokken gemeenten in de hoop zo meer inzicht in de situatie te krijgen. Ook daarop waren de reacties nogal divers: van zeer uitgebreid tot volkomen afwezig. De veelheid en variëteit aan reacties maakt het Hörchner dan ook onmogelijk om een wetenschappelijk verantwoorde evaluatie te schrijven. Wel vormt het rapport dat hij schreef een aanvulling op de evaluatie van het project die nog moet komen, en biedt het zicht op "de beperkingen van de onafhankelijke toets door Rijkswaterstaat", schrijft hij.

Volgens Hörchner laten de wob-verzoeken zien dat de pilot schoon belonen weinig vernieuwende projecten heeft opgeleverd. Wel nieuw is het experimenteren van gemeenten met het geven van vergoedingen in ruil voor zwerfvuil. Bij voorbaat meende men minstens een miljoen Nederlanders te betrekken. In werkelijkheid gaat het om maximaal 2,3 tot 3,2 procent van de inwoners van de deelnemende gemeenten en dus om veel minder mensen.

### Motie niet correct uitgevoerd

Een goede evaluatie van het project houdt Hörchner niet voor mogelijk. Er is bijvoorbeeld geen nulmeting uitgevoerd. Ook hebben er geen adequate cross-checks plaats gevonden (om de herkomst van ingeleverd afval te kunnen bepalen), waren er geen richtlijnen voor de metingen en werden deze ook niet door een onafhankelijk externe partij bekeken of uitgevoerd. Daarmee is een wetenschappelijk verantwoorde evaluatie onmogelijk geworden en de Tweede Kamermotie waarmee de pilot in het leven werd geroepen niet correct uitgevoerd. Het valt dus niet vast te stellen wat de objectieve resultaten zijn. De subjectieve ervaring van de omgeving waarin een pilot werd uitgevoerd levert, allicht, een tegenstrijdig beeld op.

### Duur

De afvaladvocaat heeft ook een berekening per unit (blikje of flesje) gemaakt van de kosten. Zijn conclusie is dat de Schoon Belonen-projecten erg duur zijn. Hij komt uit op een bedrag van tussen de 15 en 36 cent per unit. Hörchner wijst erop dat dit niet in verhouding staat tot de kosten van een uitbreiding van het statiegeldsysteem. Dat kost per unit tussen de 0,01 en 0,038 euro, nog zonder aftrek van de opbrengsten. Dat een doel van de campagne ook bewustwording van het zwerfafvalprobleem stimuleert is, aldus het rapport, natuurlijk mooi, maar "uiteindelijk telt het meetbare resultaat".

### Reikwijdte

Een ander probleem van de pilot is dat deze zich enkel beperkt tot gemeentelijke woongebieden en sportvelden. Alle andere terreinen worden dus niet aangepakt. Daarmee is het overgrote gedeelte van de Nederlandse grond reeds bij voorbaat uitgesloten van het project. Een ander zorgwekkend punt ziet het rapport in het geconstateerde gebrekkige enthousiasme van veel scholen en sportverenigingen om mee te doen aan de pilot.

De eindconclusie van Hörchner is dat wat hem betreft de pilot Schoon belonen "geen concurrerend alternatief voor de uitbreiding van statiegeld naar flesjes en blikjes heeft opgeleverd". De officiële evaluatie door de overheid van het project Schoon Belonen werd door de stuurgroep beloofd in "de tweede helft van 2017" en zou op basis van die belofte aanstaande moeten zijn.